

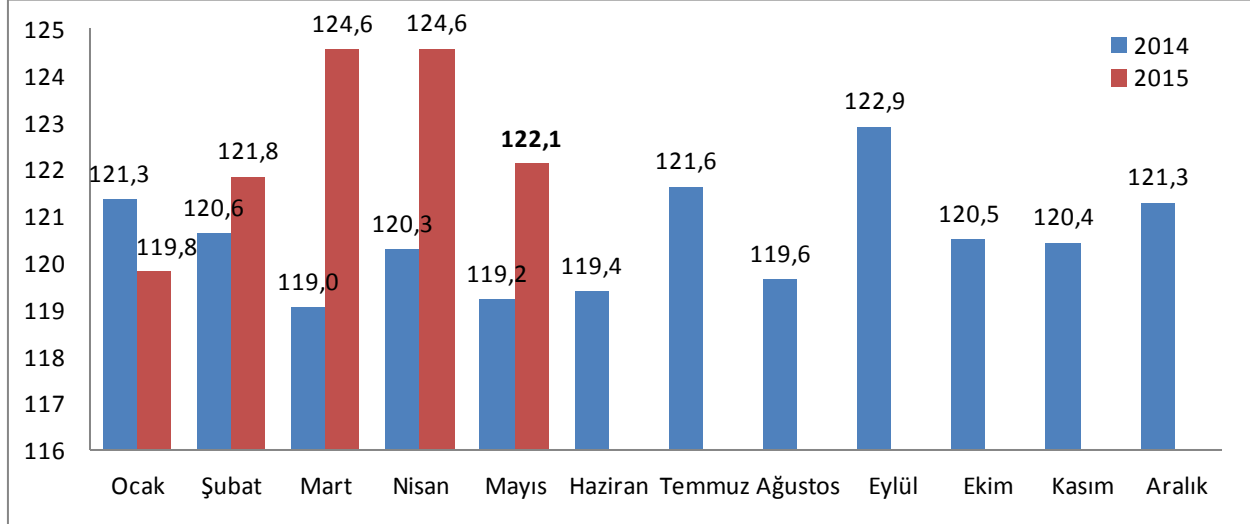
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ_2015 MAYIS

Doç.Dr.Mehmet Emin Altundemir¹

Sakarya Akademik Danışmanı

TÜİK tarafından aylık yayımlanan Sanayi Üretim Endeksi, Türkiye'deki sanayi kuruluşlarının toplam üretiminin zaman içindeki değişimi hakkında bilgi vermektedir.²

Şekil 1: Aylara göre sanayi üretim endeksi (mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış, 2010=100)

Kaynak: TÜİK

Mayıs ayında Türkiye (TR) Geneli Sanayi Üretim Endeksi **bir önceki aya (Nisan 2015) göre yüzde 2,5 düşüğe geçerek 122,1** değerini almıştır. Buna rağmen endeks 122,1 değeriyle geçen senenin aynı ayında 119,4 olan değerini geçmiştir.

Mayıs (2015) ayında önceki aya göre Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım ana sanayi sektörü itibariyle düşüş yaşanmamıştır. İmalat Sanayi ve Madencilik ve Taşocakçılığı sektörlerinde ise düşüş görülmüştür. Buna göre İmalat Sanayi sektöründe bir önceki aya göre yüzde 2,2 düşüş görülmesinin yanında bir önceki yıla göre yüzde 2,4 artış yaşanmıştır. Bir önceki yıla göre en hızlı artış yüzde 3,8 ve bir önceki aya göre tek artış yüzde 1 ile Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım sektöründedir. Madencilik ve Taşocakçılığı sektöründe ise bir önceki aya göre yüzde 4,2 ile ve bir önceki yıla göre yüzde 8,6 ile düşüş yaşanmıştır.

Tablo 1: Ana sanayi gruplarına göre sanayi üretim endeksi büyüme ve değişim oranları(2010=100),Mayıs 2015

	Önceki Aya Göre (%)	Önceki Yıla Göre (%)
Madencilik ve Taşocakçılığı	-4,2%	-8,6%
İmalat Sanayi	-2,2%	3%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	1%	3,8%
TOPLAM	-2%	2,4%

Kaynak: TÜİK

¹ Sakarya Üniversitesi SBF Öğretim Üyesi

Cep: 0 506 627 3355 e-posta: altundemir@sakarya.edu.tr

² Bültekte mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış veriler kullanılmaktadır.

Ana sanayi gruplarına bakıldığında düşüşte ara malı, dayanıklı ve dayanıksız tüketim malı ve sermaye malının etkisi olduğu görülmektedir. Bir önceki aya göre ana sanayi gruplarından ara malı, dayanıklı ve dayanıksız tüketim malı ve sermaye malı üretiminde düşüş yaşanırken, yükseliş sadece enerji üretiminde görülmüştür. Bir önceki aya göre tek artış olan enerji sektöründe ise artış yüzde 1,9 ile gerçekleşmiştir. Bir önceki yıla göre en fazla artış ise yüzde 6 ile dayanıksız tüketim malında olmuştur. Bununla birlikte, İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranları (KKO-MA), Mayıs ayında bir önceki aya göre 0,2 puan artarak yüzde 75,1 seviyesine yükselmiştir.

Tablo 2: Ana sanayi gruplarına göre sanayi üretim endeksi büyüme ve değişim oranları(2010=100), Mayıs 2015

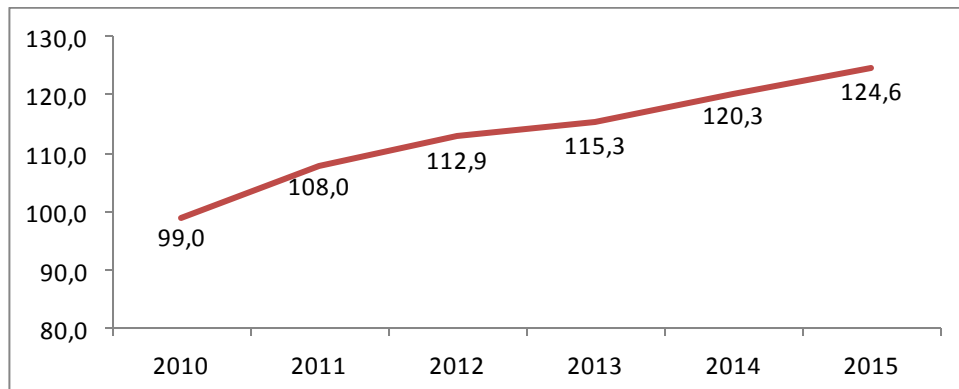
	Önceki Aya Göre (%)	Önceki Yıla Göre (%)
Ara Malı	-0,8%	-1,8%
Dayanıklı Tüketim Malı	-5%	3%
Dayanıksız Tüketim Malı	-0,8%	6%
Enerji	1,2%	5,3%
Sermaye Malı	-7,8%	3,8%
TOPLAM	-2%	2,4%

Kaynak: TÜİK

İmalat sanayinin alt sektörlerinde geçen aya göre en fazla artış makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı (33,6) ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünlerinin imalatında (22,2) gerçekleşmiştir. Bir önceki yıla göre en fazla artış ise yine bu iki sektörde gerçekleşmiştir. Buna göre makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı sektöründe yüzde 72 ve kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünlerinin imalatı sektöründe yüzde 50,6 büyüklüklerinde artışlar olmuştur. Bu sektörleri yüzde 26,4 ile temel eczacılık ürünleri imalatı takip etmiştir.

Son 6 yılın Mayıs ayı sanayi üretim endekslerine bakıldığında ise endeks 2010 yılından bu yana her sene bir öncekinin üzerinde seyrederken, 2011 yılından bu yana daha yavaş artmasına rağmen hala artmaya devam etmektedir ve 2015 yılı Mayıs ayı sanayi üretim endeksi de yükselişe devam etmiştir.

Şekil 2: Yıllara göre Mayıs ayları itibariyle sanayi üretim endeksi (mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış, 2010=100)

Kaynak: TÜİK

Tablo 3: Sanayi alt sektörlerine göre sanayi üretim endeksi büyüme ve değişim oranları(2010=100), Mayıs 2015

	Önceki Aya Göre	Önceki Yıla Göre
Makine ve ekipmanların kurulumu	33,6%	50,6%
Bilgisayarların, elektronik ve optik imalatı	-34,8%	-16,3%
Tütün ürünleri imalatı	-11,5%	4,9%
Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	5,8%	-6,4%
Temel eczacılık ürünlerinin imalatı	-5,2%	26,4%
Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri	22,2%	72,0%
Mobilya imalatı	-7,4%	7,2%
Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	1,9%	8,8%
Diğer metalik olmayan mineral	1,0%	0,7%
Giyim eşyaları imalatı	-1,1%	-0,9%
Motorlu kara taşıtı, treyler (römork)	-12,2%	1,2%
Fabrikasyon metal ürünleri imalatı	-5,7%	-4,9%
Kimyasalların ve kimyasal imalatı	0,3%	4,6%
Ana metal sanayi imalatı	-1,3%	-2,9%
Başka yerde sınıflandırılmamış ürün imalatı	-5,4%	-1,8%
Diğer imalatlar	1,3%	8,4%
Kauçuk ve plastik ürünlerin	-0,9%	-2,4%
Ağaç, ağaç ve mantar ürünleri	-1,1%	-8,5%
Gıda ürünleri imalatı	1,3%	5,3%
Tekstil ürünleri imalatı	1,1%	-3,2%
Kayıtlı medyanın basılması	2,3%	13,2%
Elektrikli teçhizat imalatı	5,6%	5,4%
İçeceklerin imalatı	4,6%	11,3%
Diğer ulaşım araçlarının imalatı	-24,7%	15,7%
TOPLAM	-2%	2,4%

Kaynak: TÜİK